

концепції “підприємницької держави” означає, що «під підприємництвом розуміється використання державних (природних, фінансових, майнових, інформаційних, енергетичних, людських тощо) ресурсів, що витрачаються на різних рівнях управління, з більшою ефективністю».

У системі ключових груп компетенцій лідерів в організаціях підприємницького і публічного секторів економіки важлива роль відводиться управлінню людськими ресурсами і ефективній комунікації. Отже, роль керівника-лідера має полягати в активізації діяльності очолюваного ним колективу як соціальної мікросистеми. Тому важливим питанням стає організація керівником-лідером дієвого соціального партнерства з трудовим колективом і кожним підлеглим працівником. Налагодженню керівником-лідером партнерських відносин з колективом сприятиме використання нематеріальної мотивації, зокрема шляхом: виявлення у колективі неформальних лідерів та призначення їх на керівні посади; правильного визначення цільових завдань та розподілу функцій управління з частковим делегуванням повноважень керівникам мікрогруп чи неформальним лідерам; моніторингу та підтримки в колективі конструктивного соціально-психологічного клімату. Це вимагає зміни, у першу чергу, психологічних стереотипів керівника-лідера, а вже потім міжособистісних відносин керівника та підлеглих. Тобто керівник-лідер має позбавлятися професійних звичок вникати у процесуальні управлінські дії, виявляти терпіння і довіру до колег, делегуючи повноваження навчити підлеглих використовувати їх для отримання позитивних результатів.

Використані джерела

1. Парисон Н. Реформа государственного управления : международный опыт. Пер. с англ. / Н. Парисон, Н. Мэннинг. М. : Весь Мир, 2003. 125 с.
2. Болотіна Є.В., Акуленко А.В. Інформатизація державного управління: сучасні проблеми. URL: [http://www.dgma.donetsk.ua/science_public/science_vesnik/%E2%84%962\(23%D0%95\)_2017/article/24.pdf](http://www.dgma.donetsk.ua/science_public/science_vesnik/%E2%84%962(23%D0%95)_2017/article/24.pdf)
3. Механізми підвищення ефективності діяльності органів державного управління на регіональному рівні : монографія / за заг. ред. Г.І.Мостового ; авт. кол. : Г.І.Мостовий, О.Ю.Амосов, А.О.Дегтяр (кер. авт. кол.) та ін. ; НАДУ при Президентові України ; ХарРІ НАДУ. Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ “Магістр”, 2004. 208 с.
4. Колісніченко Н.М. Європейська державна служба між традицією та реформуванням. URL: <http://ifs.kbuapa.kharkov.ua/e-book/db/2007-1-2/doc/3/02.pdf>
5. Руденко О. М. Державне управління та державна служба в країнах ЄС в контексті європейської інтеграції України : навч.-метод. матеріали. О.М.Руденко ; упоряд. І. В. Поліщук. К. :НАДУ, 2013. 68 с.

КУЗЬ Тереза

Західноукраїнський національний університет
(науковий керівник – д.філ.н., професор, професор кафедри менеджменту,
публічного управління та персоналуЗУНУЧолач Т.В.)

СУЧАСНИЙ СТАН ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ В УКРАЇНІ

Успішна протидія корупції можлива за умови наявності таких складових: належного антикорупційного законодавства, ефективного його застосування відповідними державними органами та їх скоординованості у своїй діяльності, політичної волі керівництва держави реально протидіяти корупції у всіх сферах і на всіх рівнях державної влади, підтримка антикорупційних заходів держави громадянським суспільством. Кожна із цих складових відіграє у справі протидії корупції свою особливу роль [1].

Крім того, на виникнення й рівень корупції впливають такі інституціональні умови: монопольна влада чиновників, зокрема в частині розподілу державних товарів або державного регулювання ціни й установа квот на виробництво й експорт/імпорт товарів, ліцензування діяльності; певний рівень свободи дій чиновників (чим більше свободи дано чиновникам, тим більше в них можливостей довільно тлумачити правила в обмін на незаконні виплати або інші блага); певний рівень обліку (контролю) і прозорості дій чиновників (тут існує небезпека корупції самих контролюючих інститутів і, таким чином, сходження корупції на більш високі рівні управління) тощо [2], [3, с. 15].

Для ілюстрації бачення українського суспільства на проблему корупції, приведемо інформацію ГО —Трансперенсі Інтернешнл Україна. Так, за їхньою інформацією, якщо дані попереднього дослідження «Барометр Світової Корупції» 2013 напередодні Революції Гідності свідчили про те, що кожен третій українець готовий задля антикорупційної боротьби вийти протестувати на вулицю, то у 2016 році результати свідчать про більш проактивний підхід до змін – 29 % українців готові відмовлятися платити хабар, 9 % готові повідомляти про корупцію, 6 % будуть голосувати за добросовісних кандидатів та партії, 7 % готові вголос обговорювати проблему корупції, 2 % готові вступити до антикорупційної організації, а 1 % бойкотувати недобросовісний бізнес. Згідно з опитуванням, проблема корупції досі лишається у трійці найактуальніших для нашої держави – це засвідчили 56 % респондентів. На питання, чи знизився рівень корупції за останні чотири роки, 72 % українців відповіли заперечно. Спроби Уряду змінити цю ситуацію 86 % опитаних оцінюють негативно.

При цьому, 49 % українців вважають, що заможні люди впливають на Уряд у власних інтересах, і пропонують запровадити більш жорсткі правила, аби цьому запобігти,

а 67 % впевнені в необхідності заборонити компаніям фінансувати політичні партії та кандидатів. Найкорумпованішими українці назвали: державних службовців (65 %), парламент (64 %), працівників податкової сфери (62 %), суддів (61 %), президента та прем'єр-міністра (60 %), представників місцевих органів влади (55 %), поліцію (54 %), керівників бізнесу (46 %), релігійних лідерів (32 %) [4].

Ставлення суспільства до корупції віддзеркалює тенденції розвитку суспільства та держави, його прагнення до покращення рівня захищеності та побудови відносин громадян і держави на засадах партнерства, сервісності та чітких правил, взаємних прав та обов'язків.

Стан справ у питаннях запобігання та протидії корупції прямо пов'язано з рівнем ефективності державної антикорупційної політики та наявності якісної антикорупційної стратегії.

З цього приводу приведемо досить слушну позицію О. Д. Маркєєвої, яка називає такі чинники впливу на рівень корупції:

- непрозорість діяльності і не підзвітність органів державної влади;
- відсутність (або дуже малий відсоток) політичної волі щодо запобігання та протидії корупції, неефективна участь у цій роботі правоохоронних структур та органів національної безпеки держави;
- розгалуженість дозвільно-регуляторної системи;
- надмірний вплив певних олігархічних груп на прийняття державних рішень та процедуру кадрових призначень;
- неврегульованість конфлікту інтересів;
- часто відсутність правил професійної етики на публічній службі;
- низький рівень забезпечення захисту прав власності;
- недотримання законодавства у сфері боротьби з корупцією, поєднане з його недосконалістю, суперечлива діяльність судової системи у цьому напрямі;
- відсутність системності в роботі з виявлення корупції в органах державної влади;
- відсутність публічного контролю за доходами та видатками вищих посадових осіб держави, а також ефективних механізмів участі громадянського суспільства у формуванні й реалізації антикорупційної політики [5].

Бачимо, що авторка звертає більшу увагу на питання організації системи публічного управління, ніж на проблему побудови та реалізації ефективного антикорупційного законодавства та антикорупційних механізмів.

Проте, поряд із констатацією існування впливів на ті чи інші публічні управлінські й організаційні процеси, вважаємо, що важливе, а подекуди ключове місце для розуміння інструментів зменшення корупційних проявів, займають нормативні приписи (включаючи антикорупційні заборони), а також спеціально утворені антикорупційні інституції.

Використані джерела

1. Ростовська К. В. Сучасна антикорупційна політика в Україні: проблеми та перспективи. Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Серія «ПРАВО». Випуск 23, 2017 рік. URL: <https://periodicals.karazin.ua/law/article/view/9694/9216>.
2. Goudie A. W. A Framework for the Analysis of Corruption. Crime, Law & Social Change. 1998. Vol. 29. P. 113-159.
3. Тіньков А. Л. Запобігання та протидія політичній корупції в системі державного управління України: дис. канд. наук з держ. упр.: 25.00.02. Київ, 2013. 222с.
4. Барометр світової корупції – 2016. URL: <https://tiukraine.org/research/barometr-svitovoi-koruptsii-2016/>.
5. Маркєєва О. Д. Антикорупційна політика в Україні: проблеми та перспективи. URL: <http://sp.niss.gov.ua/content/articles/files/21-1440595448.pdf>

Культенко Ярослав

Західноукраїнський національний університет
(науковий керівник: д.с.-г.н., професор, професор кафедри
економіки та економічної теорії ЗУНУ Гайда Ю.І.)

РОЛЬ СТРАТЕГІЧНОГО АНАЛІЗУ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Відповідно до визначення стратегічного аналізу, його, насамперед, слід розглядати як безперервний процес дослідження об'єкту (системи), результатом якого є формування інформаційно-аналітичної бази для прийняття управлінських рішень, спрямованих на досягнення стратегічних цілей, конкурентних переваг та збільшення вартості бізнесу[2, с. 198].

Стратегічний аналіз в сучасних умовах виступає ефективним інструментом конкуренції. Використовуючи ряд методів стратегічного аналізу, можна правильно визначити пріоритети компанії, проаналізувати ринкову ситуацію, зміцнити її позиції на ринку. Метод стратегічного аналізу дозволяє компанії перебувати в безпечному положенні на нестабільному ринку протягом певного періоду часу. Цей метод дослідження передбачає наявність ефективного, недорогого і доступного способу оцінки